

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Hiệu Ứng Đám Đông: Các Cuộc Cách Mạng Trong Lịch Sử của HCA**. Hội chân thành cảm tạ giả. Kính mời. **Trân trọng**.

HIỆU ỨNG ĐÁM ĐÔNG: CÁC CUỘC CÁCH MẠNG TRONG LỊCH SỬ

Trong các chế độ dân chủ, ý thức rằng mỗi người dân đều có quan điểm chính trị riêng của mình, nên việc thành lập chính quyền dựa vào một cuộc bầu cử tự do mà quyết định của số đông cử tri được

tôn trọng. Trái lại, trong các chế độ độc tài như quân chủ hay cộng sản chính quyền nằm trong tay ông vua hay tập thể đảng viên và người dân không có quyền chọn lựa.

Tuy nhiên, trong lịch sử có những cuộc lật đổ chính quyền cũ để thành lập chính quyền mới do đám đông quần chúng gây ra. Đó là hiệu ứng của đám đông tạo ra các cuộc cách mạng; có khi đúng nghĩa tích cực của nó: thay cũ đổi mới tốt đẹp hơn nhưng cũng có khi ngược lại.

Phần 1

CÁCH MẠNG 1789 Ở PHÁP

Trước năm 1789, xã hội Pháp được phân chia thành 3 giai cấp: quý tộc, tu sĩ và bình dân.

Giai cấp thứ ba (the Third Estate) gồm các luật sư, thương nhân, chủ ngân hàng, chủ tiệm, thợ thủ công, công nhân và nông dân... lại không muốn bị giới quý tộc cai trị về tinh thần lẫn vật chất.

Cuộc cách mạng 1776 ở Mỹ giành độc lập, thoát ách thống trị của người Anh, ảnh hưởng rất nhiều đến người dân Pháp. Thêm nữa, tác phẩm “Le Contrat Social” (Khế Ước Xã Hội) của Jean Jacques Rousseau trong đó ông đã viết: “con người được sinh ra tự do nhưng đã bị xiềng xích ở khắp mọi nơi” đã dấy lên sự bất mãn trong dân chúng Pháp đối với triều đình đương thời.

Vào tháng 7 năm 1789, giá bánh mì tăng cao hơn bao giờ hết. Các thành phố tràn ngập các kẻ ăn xin và các kẻ liều mạng. Tại thành phố Paris, người dân xao động vì tin binh lính của nhà Vua đang

tập trung về Cung Điện Versailles để dự mưu dẹp bỏ Quốc Hội. Do tình hình căng thẳng, mọi người dân Paris đều muốn vũ trang để tự vệ. Ông chủ ngân hàng Laborde với con trai có chân trong Quốc Hội tại Versailles, đã là một trong số những người cung cấp ngân khoản để mua vũ khí cho dân chúng Paris. Các đám đông đã đi lục tìm vũ khí tại các nhà kho và các toà nhà chính phủ. Ngày 12 tháng 7 trên các đường phố Paris, các đám đông đã đi diễn hành và hô to khẩu hiệu “Bánh mì rẻ”, “Hãy mở cửa nhà tù”, “Hãy vũ trang cho nhân dân”...

Vào ngày 14 tháng 7, một đám rất đông dân chúng kéo tới Ngục Bastille. Đây là một lâu đài mà nhà Vua và các bộ trưởng đã tuý ý giam cầm nhiều người dân trong nhiều thập niên. Do tình hình căng thẳng, viên quản đốc nhà ngục đã cho đặt các khẩu đại bác tại các lỗ châu mai. Khi đám đông dân chúng Pháp kéo tới nhà Ngục, họ đòi hỏi viên quản đốc phải dẹp bỏ các khẩu đại bác và cung cấp cho họ một số vũ khí. Lời đòi hỏi đã bị từ chối, rồi do các hiểu lầm, đám đông dân chúng Pháp đã tấn công Ngục Bastille. 98 người bị chết do súng ở bên trong nhà Ngục bắn ra. Với sự tiếp tay của một số binh lính cùng với 5 khẩu đại bác, đám đông dân chúng đã phá cửa xông vào bên trong và giết chết viên quản đốc, một số viên chức và binh lính, rồi dân chúng phần nộ đã chặt đầu họ, cắm vào các giáo mác để đi diễn hành qua các đường phố. Khi được báo tin việc đập phá Ngục Bastille, Vua Louis đã phải thốt lên câu: “Tại sao thế? Đây là một cuộc nổi loạn hay sao?”. Nhà Vua đã được trả lời bằng câu: “Không, thưa Ngài, đây là một cuộc Cách Mạng”.

Việc phá Ngục Bastille đã cứu vãn được Quốc Hội tại Versailles. Vua Louis 16 không biết cách phải đối phó ra sao nên đành phải chấp nhận tình trạng của Paris, công nhận uỷ ban của các công

dân Paris như là một chính phủ mới, cai quản thành phố đó. Tại Paris và các thành thị khác, các đội quân tư sản hay đội quân quốc gia được thành lập để giữ trật tự. Hầu Tước De Lafayette, người vốn là “vị anh hùng của hai lục địa”, được cử ra điều khiển các đội quân canh gác Paris. Để dùng làm huy hiệu, ông Lafayette đã phối hợp hai màu sắc đỏ và xanh của thành phố Paris với màu trắng của giòng họ Bourbon thành một biểu tượng ba màu của cuộc Cách Mạng và từ đó đã ra đời lá cờ tam tài.

Biến cố tại Paris đã lan ra các thành phố khác và miền quê, nơi đây các nông dân đã tự vũ trang, xông vào một số nhà địa chủ và chủ trại để đốt phá các hồ sơ lưu trữ về tiền nợ. Nhiều nhà quý tộc bị giết, các người khác bỏ chạy ra nước ngoài.

Ngày 14 tháng 7 năm 1789 là ngày Phá Ngục Bastille được coi là ngày khởi đầu của cuộc Cách Mạng Pháp.

(Còn tiếp)

Tài liệu tham khảo:

-Nghiên Cứu Lịch Sử Cuộc Cách Mạng Pháp 1789

-<https://nghiencuulichsu.com/2016/12/02/cuoc-cach-mang-phap-1789/>